

VELİ BÜLTENİ

"ÇOCUK EĞİTİMİ VE GELİŞİMİ"

ŞEHİT MUSTAFA ÇUHADAR
ORTAOKULU/İMAMHATİP
ORTAOKULU
REHBERLİK SERVİSİ

ÇOCUKLARIMIZIN BAŞARILI EĞİTİMİ VE SAĞLIKLI GELİŞİMLERİ İÇİN:

ÇOCUK YETİŞTİRMEDE ANNE-BABALARIN YAPMASI GEREKEN ÖNEMLİ UYGULAMALARI

- 1- En başta bilinmelidir ki **her çocuk özeldir**, tekdir ve biriciktir. Öncelikle çocuğunuzu kendine özgü bağımsız bir birey olarak görün.
- 2- Çocuğunuza sözlerinizle değil davranışlarınızla **örnek olun!** Bilin ki çocuklar sözlerden çok davranışlardan etkilenir.
- 3- Çocuğunuza karşı sevgi dolu, değer veren, güven veren, anlayışlı ve hoşgörülü bir ebeveyn olmaya gayret edin.
- 4- Çocuğunuza birebir "**özel zaman**" ayırın. Onunla ilgilenin, birlikte kaliteli zaman geçirin, paylaşın, oynayın, ortak faaliyetler yapın. Bu ona sevildiğini ve değerli olduğunu hissettirecektir.
- 5- Çocuğunuzu dinlerken onu "**etkin dinleme**" dediğimiz dinleme ile gerçekten dinleyin! Çocuğunuz dinlerken başka şeylerle meşgul olmayın, yüzüne bakın, göz teması kurun ve aynı hizada olmaya dikkat edin. Onu önemseyişinizi ona hissettirin. **Dinlendiğini düşünen çocuk kabul edildiğini ve sevildiğini düşünür.**
- 6- Çocuğunuzu ilgilendiren kuralları onunla beraber koyun. Göreceksiniz ki birçok şey sorun olmadan çözülecektir.
- 7- Çocuğunuzun olumsuz yönlerini görüp eleştirmek yerine; olumlu yönlerini ve başarılarını ön plana çıkarın.
- 8- Her çocuğun yeteneği farklıdır. Çocuğunuzu kardeşleriyle ya da diğer başka çocuklarla **asla kıyaslamayın!** Onun diğer çocuklarla kıyaslanması kendini değerli bir insan olarak görmesini engeller. Bu kıyaslamalar çocuğun kıyaslanan çocuğa veya kardeşine düşman olmasını sağlamaktan başka hiçbir işe yaramaz.

9- Çocuklar çok enerjik ve hareketlidir. Onlara güvenli bir ortam hazırlayarak koşup oynamalarını, atlayıp zıplamalarını vb.. spor hareketlerle **enerjilerini boşaltmalarını sağlayın.**

10- Çocuklar merakla sorular sorar. Çocuğun sorduğu bu sorulara doğru, basit ve sade şekilde, mutlaka cevap verin.

11- Çocuğunuzla arkadaş olmaktan ziyade etkili anne baba olun. **Nasihatçi değil refakatçi olun.** Hayatı boyunca birçok arkadaş olacak zaten ama anne babası bir tane var.

12- Aşağılamak, suçlamak, eleştirmek, cezalandırmak, kıyaslamak yerine sabırlı, anlayışlı ve hoşgörülü bir şekilde ona yaklaşın. Onu **cesaretlendirin.** Ama ondan kapasitesi üstünde verim beklemeyin.

13- Çocuk eğitimindeki başarının **en önemli** ilkelerinden biri "**kurallarda kararlı ve tutarlı**" olmaktır.

14- Aile ortamında hem anne baba olarak birbirinize hem de çocuğunuza karşı "**şiddet ve saldırganlık**" örneği sergilemeyin.

15- Sonuç odaklı değil **süreç odaklı** davranın. Yani sadece sonucu değil gayretini ve çalışmasını da destekleyin ödüllendirin.

16- Çocuğun yanında okulu, öğretmeni eleştirip tartışmayın. Böyle davranışlar çocuğun okuldan ve öğretmeninden soğumasına neden olabilir.

17- Ailevi problemlerinizi çocuğunuzun yanında kesinlikle tartışmayın. Sizin yapmış olduğunuz tartışmalar çocukta güvensizlik ve endişe duygusu oluşturabilir.

18- Çocuğunuzun **her isteğini karşılamayın**, onlara tutamayacağınız sözleri vermeyin. Eğer çocuğunuza tutarsız davranışlar sergiliyorsanız çocuk size karşı bir bocalama yaşayabilir hem de sizin bu zafiyetinizden faydalanmak isteyebilir.

19- Çocuklar hayatı deneme ve taklit yoluyla öğrenmektedir. Bu nedenle çocukların oyun **oyunmalarına, arkadaşlık ilişkileri kurmalarına izin verin**. Onu sürekli korumayın ama çok da serbest bırakmayın.

20- Çocuğunuzla bağırarak konuşmayın. Bunun nedeni çocukların bağırarak konuşulanları dikkate almamaları, içten dinlememeleridir. Çocuklarda, **yumuşak ses tonuyla ve kesin ifadelerle** söylenenler daha çok iz bırakır.

21- Çocuklarınız kavga ettiğinde hemen hakemlik yapmaya, bir suçlu aramaya çalışmayın. Onların **çözüm yolları bulmalarını sağlayıcı tedbirler alın**.

22- Çocuklarınızı korkutarak, sindirerek, suçluluk duygusu aşılayarak yetiştirmeyin. Yanlış davranışlarını hemen cezalandırmayın. **Suçundan daha büyük rencide edici cezalar vermeyin**.

23- Çocuklarınızın sorularına mutlaka mantıklı ve doğru cevaplar verin. Sorduğu sorular karşısında; **“Bu da sorulur mu?”**, **“Sen bunu bilmiyor musun?”** gibi ifadeler kullanarak soru sorma şevkini kırmayın.

24- Ona kızabilirsiniz ama asla onu aşağılamayın. Küçüktür anlamaz diye düşünmeyin. Sizin bu aşağılamanız karşısında o da sizi başkalarının yanında güç durumda bırakabilir.

25- Çocuğunuza haksızlık yaptığınıza inandığınız bir durum olduğunda bunu ona açıklamaktan, ondan **özür dilemekten çekinmeyin**.

26- Şunu hiç unutmayın çocuklarda uyum sorunları ve davranış bozuklukları kendi kendiliğinden oluşmaz! Bunun üç nedeni olabilir: Bu ya **aile** ya **okul** ya da **arkadaşları ile yaşadıklarındandır**.

27- Çocuğunuza zorla yemek yedirmeye çalışmayın. Yemek yedirirken rahat davranın, **sağlıklı yiyecekleri alternatif olarak çocuğa sunun**. Sofraya onun istediği yemekleri koymaya da özen gösterin. Yemek saatinden önce abur cubur şeylerle karnını doyurmayın.

28- **Duygularını size açmasına fırsat verin**. Duygularını size aktarırken çocuğu eleştirmeyin. Eleştiri çocuğın duygularını sözle dışarı vurmasını engelleyebilir. Duygularını dışarı vuramayan çocuksa bunu şiddet olarak arkadaşına, çevresine ve hatta kendisine yansıtabilir.

29- Anne ve baba olarak ortak kararlar alın ve davranışlarınızda her zaman **doğru ve tutarlı** olun. Anne ve baba arasındaki çelişkili davranışlar çocuğın bocalamasına, çatışma yaşamasına neden olacaktır.

30- Çocuğın okul başarısı için öğretmen ve okul ile iletişim içinde olun. Onu okula göndermek ile sorumluluklarınızın bitmeyeceğini unutmayın.

31- Çocuğunuza **yaşına uygun başarabileceği görev ve sorumluluklar vererek girişimciliklerini destekleyin**. Başarmaları için her türlü yardımı yapın, desteği verin. Bu onun kendi yetenek ve potansiyelini ortaya çıkarmasını sağlayacak, özgüvenini artıracak ve başarıya duygusunu pekiştirecektir. **Ama asla işi onun yerine kendiniz yapmayın!**

32- Öfkeli bir anınızda çocuğunuza ceza vermemeye özen gösterin. Çünkü öfkeniz geçince çocuğın davranışına bakışınız daha farklı olabilir

33- Unutmayın, çocuk üzerindeki disiplinin **ÜÇ** temel ilkesi: **Davranışla örnek olmak.. Anne-Babanın sözbirliği ve işbirliği yapması.. Tutarlı, sabırlı ve kararlı olmaktır!**

34- **Çocuklarınız size çok şey öğretebilir. Bakın o sizden ne kadar çok şey öğreniyorsa, siz de ondan çok şey öğreneceksiniz. Onu izleyin...**

